

Aktiviteten i det norske valuta- og derivatmarkedet i april 2010

Hvert tredje år siden 1989 har Norges Bank foretatt en undersøkelse av aktiviteten i det norske valutamarkedet i samarbeid med Bank for International Settlements (BIS). Årets undersøkelse er den åttende i rekken. Den gjennomsnittlige daglige omsetningen i det norske valutamarkedet¹ var 22 milliarder amerikanske dollar i april 2010 mot 32 milliarder amerikanske dollar i april 2007, en nedgang på 31 prosent. Målt i norske kroner falt den gjennomsnittlige daglige omsetningen til 131 milliarder kroner i april 2010 fra 192 milliarder kroner i april 2007. Basert på foreløpige tall fra BIS hadde norske banker en markedsandel på 0,4 prosent av det globale valutamarkedet i april 2010, ned fra 0,7 prosent i april 2007.

Den gjennomsnittlige daglige omsetningen i det norske markedet for rentederivater var 12 milliarder dollar i april 2010 mot 7 milliarder amerikanske dollar i april 2007, en økning på 77 prosent. Økningen i omsetningen av rentederivater skyldes hovedsakelig økt handel av rentebytteavtaler mellom en av rapportørbankene og et heleid datterselskap. (Justert for disse handlene ville omsetningen ha vist et fall på 24 prosent.) Målt i norske kroner steg den gjennomsnittlige daglige omsetningen 71 milliarder kroner i april 2010 fra 40 milliarder kroner i april 2007. Ifølge foreløpige tall fra BIS hadde norske banker i april 2010 en markedsandel på 0,4 prosent av det globale markedet for rentederivater, opp fra 0,3 prosent i april 2007.

Bakgrunn for undersøkelsen

På grunn av strukturendringer i det norske markedet har antall deltakende banker stadig gått nedover. Deltakelse i undersøkelsen er frivillig. I 2010 deltok syv av ni forespurte banker. Til sammenlikning deltok åtte banker i tilsvarende undersøkelse i 2007. I likhet med undersøkelsen i 2007 anslås likevel at mer enn 90 prosent av aktiviteten i det norske markedet er dekket. Et av formålene med undersøkelsen er at handlene skal registreres i det landet hvor handlerrommet er geografisk plassert uavhengig av om handelen gjøres i navnet til hovedkontoret utenfor Norge eller i eget navn. Samtidig med at Norges Bank foretok sin undersøkelse ble tilsvarende undersøkelse gjennomført i regi av Bank for International Settlements (BIS) i 53 andre land. Omsetningstall fra denne undersøkelsen publiseres samtidig på BIS hjemmeside og i de landene som har deltatt i undersøkelsen. Det er anslått at rundt 1300 finansinstitusjoner deltok på verdensbasis. Formålet med undersøkelsen er å innhente omfattende og konsistent informasjon om aktiviteten i valuta- og derivatmarkedet. Opplysningene bidrar til at sentralbanker, myndigheter og markedsdeltakere kan se hvordan aktiviteten i markedene endrer seg over tid.

I de første årene (1989, 1992 og 1995) omfattet undersøkelsen kun omsetningen i valutamarkedet. Fra 1998 omfatter undersøkelsen også aktiviteten i derivatmarkedet utenom børs, det såkalte "over the counter"-markedet (OTC). Undersøkelsen omfatter ikke derivater som handles på børs.

¹ Omfatter omsetningen i spotmarkedet, kjøp/salg av valuta på termin (outright), valutaswapper, valutabytteavtaler og valutaopsjoner.

I tillegg til omsetningsundersøkelsen i april 2010 ble det gjennomført en separat undersøkelse i regi av BIS av utestående kontrakter ved utgangen av juni 2010. BIS planlegger å offentliggjøre en mer detaljert rapport om undersøkelsene i november 2010.

Rapportørbankene ble i undersøkelsen spurt om trender i omsetningen. Oppfatningen var at omsetningen i valuta- og derivatmarkedene var stabil det siste halvåret forut for undersøkelsen. Omsetningen i april 2010 ble også rapportert å være normal. I likhet med i de fleste foregående undersøkelser falt hele påsken også i år i april.

Fra 2010 har BIS inkludert valutaderivater i omsetningsundersøkelsen for valutamarkedet. De historiske tabellene i denne rapporten er justert i henhold til dette.

Omsetningen i det norske valutamarkedet

Fordeling på transaksjonstyper

Tabell 1 viser omsetningen av valutakontrakter i de fem siste undersøkelsene fra april 1998 til april 2010. Aktiviteten i det norske valutamarkedet viste en markert nedgang i april 2010 sammenliknet med samme måned i 2007. Totalomsetningen falt med 27 prosent, fordelt mellom en nedgang i spottransaksjoner på 30,0 prosent og en nedgang i valutaterminforretninger på 28,3 prosent. Spottransaksjoner utgjorde i april 2010 om lag 10,4 prosent av omsetningen mens valutaterminforretninger utgjorde 87,2 prosent. Dette er en liten nedgang siden april 2007.

Til sammenlikning viser foreløpige tall fra BIS at omsetningen i det globale valutamarkedet økte med 20 prosent fra april 2007 til april 2010. Gjennomsnittlig daglig omsetning steg i perioden til 4,0 billioner amerikanske dollar i april 2010 fra 3,3 billioner amerikanske dollar i april 2007. Samtidig falt markedsandelen for norske kroner til 1,3 prosent av den globale omsetningen i april 2010 fra 2,1 prosent i april 2007.

Tabell 1a: Valutaomsetningen i april fordelt på transaksjonstype. USD og NOK millioner.

	1998	2001	2004	2007	2010
Spot	56 818	61 541	51 920	62 291	43 624
Valutaterminforretninger	111 268	169 893	221 492	512 242	367 529
- Kjøp/salg av valuta på termin	3 044	7 454	8 720	43 544	34 569
- Valutaswapper	108 224	162 439	212 772	468 698	332 960
Valutabytteavtaler	-	300	312	969	7 755
Valutaopsjoner	1 015	1 726	938	1 966	2 717
Total USD millioner	169 101	233 460	274 662	577 468	421 625
Antall bankdager i april	19	18	19	18	19
Gjennomsnitt pr. bankdag	8 900	12 970	14 456	32 081	22 191
Månedsgjennomsnitt USD/NOK	7,53	9,09	6,92	6,00	5,92
Total NOK millioner	1 273 331	2 103 735	1 892 011	3 447 198	2 434 026
Gj.snitt pr. bankdag NOK millioner	67 017	117 897	100 035	192 489	131 369

Tabell 1b: Valutaomsetningen i april fordelt på transaksjonstyper. Prosentandeler.

	1998	2001	2004	2007	2010
Spot	33,6 %	26,4 %	18,9 %	10,8 %	10,4 %
Valutaterminforretninger	65,8 %	72,8 %	80,7 %	88,7 %	87,2 %
- Kjøp/salg av valuta på termin	1,8 %	3,2 %	3,2 %	7,5 %	8,2 %
- Valutaswapper	64,0 %	69,6 %	77,5 %	81,2 %	79,0 %
Valutabytteavtaler	-	0,1 %	0,1 %	0,2 %	1,8 %
Valutaopsjoner	0,6 %	0,7 %	0,3 %	0,3 %	0,6 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Tabell 1c: Valutaomsetningen i april. Daglig gjennomsnitt fordelt på transaksjonstype. USD millioner.

	1998	2001	2004	2007	2010
Spot	2 991	3 419	2 733	3 460	2 296
Valutaterminforretninger	5 856	9 438	11 658	28 458	19 344
- Kjøp/salg av valuta på termin	160	414	459	2 419	1 820
- Valutaswapper	5 696	9 024	11 199	26 039	17 524
Valutabytteavtaler	-	17	16	54	408
Valutaopsjoner	53	96	49	109	143
Total	8 900	12 970	14 456	32 081	22 191

Kilde: Norges Bank. Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang. Omsetningstall for valutamarkedet omfatter spot, kjøp/salg av valuta på termin, valutaswapper, valutabytteavtaler og valutaopsjoner. Valutabytteavtaler er inkludert i tall for terminmarkedet forut for 2001.

Den gjennomsnittlige daglige omsetningen i det norske spotmarkedet falt til 2,3 milliarder amerikanske dollar i april 2010 fra 3,5 milliarder amerikanske dollar i april 2007, en nedgang på 33,6 prosent. Den gjennomsnittlige daglige omsetningen i det norske spotmarkedet var lavere i april 2010 enn i de fire foregående undersøkelsene. Mens det i Norge var et fall i omsetningen, så steg omsetningen i det globale spotmarkedet til 1,5 billioner amerikanske dollar i april 2010 fra 1,0 billion amerikanske dollar i april 2007, en økning på 48 prosent.

Gjennomsnittlig daglig omsetning i det norske valutaterminmarkedet i april 2010 var på 19,3 milliarder amerikanske dollar, ned fra 28,5 milliarder amerikanske dollar i april 2007. Fallet i omsetningen skyldes delvis finanskrisen, som begynte i 2008. Som følge av finanskrisen kan bankene ha redusert sine kredittlinjer til andre banker. Videre har tilførsel av likviditet fra sentralbankene til banksystemet gitt bankene mindre incentiver til å skaffe seg kronelikviditet gjennom valutaswapper. Bytteordningen, der staten og bankene bytter statskasseveksler mot obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), kan også ha bidratt til mindre aktivitet i valutaswapmarkedet. I tillegg kan deler av handelen i valutaterminer ha blitt flyttet til andre finanssentra.

Omsetningen av valutaderivater er fortsatt beskjedne i forhold til omsetningen i det totale valutamarkedet. Handelen med valutaopsjoner steg til 2,7 milliarder dollar i april 2010 fra 2,0 milliarder amerikanske dollar i april 2007, en økning på 38 prosent. Samtidig har det vært en markert økning i bruken av valutabytteavtaler. Omsetningen steg til 7,8 milliarder amerikanske dollar i april 2010 fra 1,0 milliarder amerikanske dollar i april 2007, en økning på 700 prosent.

Valutafordeling i det norske valutamarkedet

Amerikanske dollar har i de fem siste undersøkelsene vært involvert i over 40 prosent av omsetningen i det norske valutamarkedet. Fra april 2007 til april 2010 falt andelen fra 42,6 prosent til 40,5 prosent. Norske kroner utgjorde 30,3 prosent av omsetningen, en liten nedgang fra 30,7 prosent i april 2007. Den prosentvise andelen for euro steg fra 12,7 prosent i 2007 til 13,3 prosent i 2010. Andelen for andre valutaer steg fra 14,0 prosent i april 2007 til 15,9 prosent i 2010.

Tabell 2a: Totalomsetningen i valutamarkedet i april fordelt på valuta. USD millioner.

	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	102 025	149 231	202 772	353 115	248 995
USD	140 331	204 358	224 011	489 567	333 222
EUR (DEM før 1999)	58 292	77 880	76 198	145 295	109 462
Andre	37 482	34 832	45 720	161 089	130 627
Total	338 130	466 301	548 701	1 149 066	822 306

Tabell 2b: Totalomsetningen i valutamarkedet i april fordelt på valuta. Prosentandeler.

	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	30,2 %	32,0 %	37,0 %	30,7 %	30,3 %
USD	41,5 %	43,8 %	40,8 %	42,6 %	40,5 %
EUR (DEM før 1999)	17,2 %	16,7 %	13,9 %	12,7 %	13,3 %
Andre	11,1 %	7,5 %	8,3 %	14,0 %	15,9 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kilde: Norges Bank. Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang, men totalomsetningen innebærer dobbelttelling da det i enhver valutaforretning inngår to valutasorter.

Valutafordeling i spotmarkedet

Den prosentvise andelen for norske kroner steg fra 23,5 prosent i april 2007 til 28,1 prosent i april 2010, mens andelen for amerikanske dollar i samme periode har vært stabil på rundt 22,0 prosent. Andelen for euro har imidlertid falt fra 41,1 prosent i april 2007 til 34,2 prosent i april 2010. Samtidig har andelen for andre valutaer steget fra 13,1 prosent til 16,2 prosent.

Tabell 3a: Valutaomsetning i april i spotmarkedet. USD millioner.

	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	15 454	14 740	21 556	29 263	24 551
USD	33 977	42 309	27 400	27 745	18 786
EUR (DEM før 1999)	46 931	55 009	42 791	51 212	29 788
Andre	17 386	11 025	12 094	16 362	14 123
Total	113 635	123 083	103 841	124 582	87 248

Tabell 3b: Valutaomsetning i april i spotmarkedet. Prosentandeler.

	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	13,6 %	12,0 %	20,8 %	23,5 %	28,1 %
USD	29,9 %	34,4 %	26,4 %	22,3 %	21,5 %
EUR (DEM før 1999)	41,3 %	44,7 %	41,2 %	41,1 %	34,2 %
Andre	15,3 %	9,0 %	11,6 %	13,1 %	16,2 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kilde: Norges Bank. Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang, men totalomsetningen innebærer dobbelttelling da det i enhver valutaforretning inngår to valutaer, som begge er med i oversikten.

Valutafordeling i terminmarkedet

I valutaterminmarkedet, som inkluderer valutaswapper og kjøp/salg av valuta på termin (outright), var amerikanske dollar involvert i 42,8 prosent av handelen i april 2010 mot 45,0 prosent i april 2007. Amerikanske dollar har i alle undersøkelsene siden 1998 hatt en høy markedsandel på mellom 40 og 50 prosent. Dette er ikke overraskende da prisingen i valutaswapmarkedet i stor grad er basert på pengemarkedsrentene på dollar. Andelen for dollar har likevel vært fallende de siste årene. Handelen i euro steg til 10,8 prosent i april 2010 mot 9,2 prosent i april 2007. Andelen av omsetningen i terminmarkedet hvor norske kroner var involvert falt fra 31,6 prosent i 2007 til 30,5 prosent i 2010. Andelen for andre valutaer steg videre fra 14,1 prosent i 2007 til 15,9 prosent i 2010. De viktigste valutaene her er britiske pund med en andel av totalomsetningen på 4,2 prosent, australske dollar med 4,0 prosent, svenske kroner med 2,2 prosent og japanske yen med en andel på 1,9 prosent.

Tabell 4a: Valutaomsetningen i april i terminmarkedet, inkluderer kjøp/salg av valuta på termin og valutaswapper. USD millioner.

	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	86 360	133 267	180 369	323 852	224 444
USD	105 8621	160 975	196 456	461 646	314 436
EUR (DEM før 1999)	10 723	21 857	32 658	94 084	79 674
Andre	19 773	23 687	33 501	144 902	116 504
Total	222 718	339 786	442 985	1 024 484	735 058

Tabell 4b: Valutaomsetningen i april i terminmarkedet, inkluderer kjøp/salg av valuta på termin og valutaswapper. Prosentandeler.

	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	38,8 %	39,2 %	40,7 %	31,6 %	30,5 %
USD	47,5 %	47,4 %	44,3 %	45,1 %	42,8 %
EUR (DEM før 1999)	4,8 %	6,4 %	7,4 %	9,2 %	10,8 %
Andre	8,9 %	7,0 %	7,6 %	14,1 %	15,9 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kilde: Norges Bank. Handler mellom rapportører er målt kun én gang, men totalomsetningen innebærer dobbelttelling da det i enhver valutaforretning inngår to valutaer, som begge er med. Tall fra før 2004 inkluderer tall for valutabytteavtaler.

Motparter i valutamarkedet (spot, kjøp/salg av valuta på termin og valutaswapper).

Handel med utlandet utgjorde 78,1 prosent av omsetningen i valutamarkedet i april 2010 mot 79,2 prosent i april 2007. Andelen har vært relativt stabil rundt 80 prosent i de fem siste undersøkelsene. Handel med norsk rapportør utgjorde 1,2 prosent av omsetningen i april 2010 mot bare 0,5 prosent av omsetningen i 2007. Handelen med andre finansinstitusjoner steg fra en andel på 18,7 prosent i april 2007 til 23,8 prosent i april 2010. Andelen handler med annen kunde steg fra 14,2 prosent i april 2007 til 15,5 prosent i april 2010.

Tabell 5a: Valutaomsetning i april fordelt på motparter. USD millioner.

Motpart \ År	1998	2001	2004	2007	2010
Rapportører	141 368	201 207	209 279	385 625	249 543
- norske	13 021	19 242	6 376	3 103	4 914
- utenlandske	128 347	181 965	202 903	382 522	244 629
Annen finansinstitusjon	6 933	14 087	22 713	107 648	97 667
- norske	-	9 880	15 089	43 202	29 032
- utenlandske	-	4 207	7 624	64 446	68 635
Annen kunde	20 799	17 859	42 360	81 260	63 942
- norske		16 834	35 092	73 326	56 117
- utenlandske		1 024	7 268	7 934	7 825
Total	169 100	233 152	274 352	574 533	411 152
- norske	37 033	45 956	56 558	119 631	90 063
- utenlandske	132 067	187 196	217 794	454 902	321 089

Tabell 5b: Valutaomsetningen i april fordelt på motparter. Prosentandeler.

Motpart \ År	1998	2001	2004	2007	2010
Rapportører	83,6 %	86,3 %	76,3 %	67,1 %	60,7 %
- norske	7,7 %	8,3 %	2,3 %	0,5 %	1,2 %
- utenlandske	75,9 %	78,0 %	74,0 %	66,6 %	59,5 %
Annen finansinstitusjon	4,1 %	6,0 %	8,3 %	18,7 %	23,8 %
- norske	-	4,2 %	5,5 %	7,5 %	7,1 %
- utenlandske	-	1,8 %	2,8 %	11,2 %	16,7 %
Annen kunde	12,3 %	7,7 %	15,4 %	14,2 %	15,5 %
- norske	-	7,2 %	12,8 %	12,8 %	13,6 %
- utenlandske	-	0,4 %	2,6 %	1,4 %	1,9 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
- norske	21,9 %	19,7 %	20,6 %	20,8 %	21,9 %
- utenlandske	78,1 %	80,3 %	79,4 %	79,2 %	78,1 %

Kilde: Norges Bank. Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang. Tall før 2007 inkluderer valutabytteavtaler.

Løpetider

Hovedtyngden av valutaterminkontraktene har en løpetid på 7 dager eller kortere. I april 2010 var andelen 60,5 prosent mot 73,3 prosent i april 2007. Kontrakter med løpetid mellom syv dager og ett år hadde en andel på 38,9 prosent i 2010 mot 26,1 prosent i 2004. Andelen kontrakter med løpetid over ett år var 0,6 prosent i april 2010, uendret fra april 2007.

Tabell 6: Omsetning i terminkontrakter i april fordelt på løpetid. USD million og prosentandeler.

Løpetid	2004	Andel	2007	Andel	2010	Andel
7 dager eller mindre	161 997	71,5 %	377 429	73,3 %	225 091	60,5 %
Over 7 dager	61 441	27,2 %	134 419	26,1 %	144 832	38,9 %
Over 1 år	3 030	1,3 %	3 106	0,6 %	2050	0,6 %
Total	226 468	100,0 %	514 954	100,0 %	371 973	100,0 %

Kilde: Norges Bank. Ikke korrigert for dobbelttelling mellom norske rapportører. Tall før 2007 inkluderer valutabytteavtaler.

Valutafordeling i valutaderivatmarkedet

Norske kroner var involvert i 39,0 prosent av omsetningen av valutaopsjoner i april 2010 mot 30,9 prosent av omsetningen i april 2007. Andelen for amerikanske dollar falt til 16,2 prosent, andelen for euro steg til 38,9 prosent mens andelen for andre valutaer falt til 5,9 prosent.

I markedet for valutabytteavtaler hadde norske kroner i april 2010 en andel på 31,1 prosent, mens andelen for amerikanske dollar steg til 29,6 prosent. Andelen for euro mer enn doblet seg til 37,4 prosent mens andelen for andre valutaer falt til 1,9 prosent.

Tabell 7a: Omsetningen av valutaderivater. USD millioner.

Opsjoner	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	211	1 234	848	1 213	2 119
USD	492	1 075	155	691	881
EUR (DEM før 1999)	638	1 014	749	1 338	2 114
Andre	323	130	125	690	320
Total	1 663	3 453	1 876	3 932	5 434
Valutabytteavtaler	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	-	223	118	969	4 827
USD	-	218	223	541	4 585
EUR (DEM før 1999)	-	85	170	280	5 798
Andre	-	74	113	148	300
Total	-	600	624	1 938	15 510

Tabell 7b: Omsetningen av valutaderivater. Prosentandeler.

Opsjoner	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	12,7 %	35,7 %	45,2 %	30,9 %	39,0 %
USD	29,6 %	31,1 %	8,2 %	17,6 %	16,2 %
EUR (DEM før 1999)	38,3 %	29,4 %	39,9 %	34,0 %	38,9 %
Andre	19,4 %	3,8 %	6,7 %	17,5 %	5,9 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Valutabytteavtaler	1998	2001	2004	2007	2010
NOK	-	37,2 %	18,9 %	50,0 %	31,1 %
USD	-	36,3 %	35,7 %	27,9 %	29,6 %
EUR (DEM før 1999)	-	14,2 %	27,3 %	14,5 %	37,4 %
Andre	-	12,3 %	18,1 %	7,6 %	1,9 %
Total	-	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kilde: Norges Bank. Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang, men totalomsetningen innebærer dobbelttelling da det i enhver valutaforretning inngår to valutaer, som begge er med.

Fordeling på markedsplasser/Valutamarkedet

I april 2010 ble 33,1 prosent av det innrapporterte volumet i spotmarkedet gjort mellom banker. Dette er en økning fra 26,2 prosent i 2007. Samtidig ble 39,6 prosent gjort med kunder, mot 34,2 prosent i april 2007. I april 2010 ble 21,1 prosent av omsetningen i spotmarkedet gjort via elektroniske brokere eller matching systemer, ned fra 35,6 prosent i april 2007. De dominerende aktørene her er Electronic Broking Services (EBS) og Thomson Reuters Matching.

Når det gjelder omsetningen av valutaswapper, så ble 40,5 prosent av det innrapporterte volumet i april 2010 gjort mellom banker, ned fra 49,5 prosent i april 2007. 16,1 prosent av volumet ble gjort med kunder, ned fra 19,3 prosent i april 2007. Elektroniske brokere eller matching systemer hadde en markedsandel på 25,7 prosent i april 2010, opp fra 22,9 prosent i april 2007. Ellers er det interessant å merke seg at tradisjonelle voice brokere fortsatt holder stand i valutaswap markedet, mens de har blitt utkonkurrert av elektroniske brokere i spot markedet. Voice brokere har nesten doblet sin markedsandel i swapmarkedet, fra 7,7 prosent av volumet i april 2007 til 14,4 prosent i april 2010. Internettbaserte multibank handleplattformer har tidoblet sin markedsandel fra april 2007 til april 2010, men har fortsatt en relativt beskjeden andel av det totale markedet.

Tabell 8a: Valutamarkedet i Norge fordelt på markedsplasser i 2007. USD millioner.

2007	Direkte mellom banker	Kunder	Matching systemer	Multi-bank plattform	Enkelt bank plattform	Voice broker
Spot	16 439	21 457	22 321	59	2 428	36
Outright	13 817	26 928	37	74	568	2 403
Valutaswapper	232 962	90 936	108 090	1 250	1 412	36 494
Valutaopsjoner	713	1 065				222
Totalt	263 931	140 386	130 448	1 383	4 408	39 155

Tabell 8b: Valutamarkedet i Norge fordelt på markedsplasser i 2007. Andeler i prosent.

2007	Direkte mellom banker	Kunder	Matching systemer	Multi-bank plattform	Enkelt bank plattform	Voice broker
Spot	26,2 %	34,2 %	35,6 %	0,1 %	3,9 %	0,0 %
Outright	31,5 %	61,4 %	0,1 %	0,2 %	1,3 %	5,5 %
Valutaswapper	49,5 %	19,3 %	22,9 %	0,3 %	0,3 %	7,7 %
Valutaopsjoner	35,7 %	53,2 %	-	-	-	11,1 %
Totalt	45,5 %	24,2 %	22,5 %	0,2 %	0,8 %	6,8 %

Kilde: Norges Bank

Tabell 9a: Valutamarkedet i Norge fordelt på markedsplasser i 2010. USD millioner.

2010	Direkte mellom banker	Kunder	Matching systemer	Multi-bank plattform	Enkelt bank plattform	Voice broker
Spot	14 587	17 456	9 277	554	2 141	-
Outright	2 235	25 335	5 571	942	357	133
Valutaswapper	136 134	54 483	86 895	10 322	1 111	48 416
Valutaopsjoner	306	2 364	-	-	47	-
Totalt	153 262	99 638	101 743	11 818	3 656	48 549

Tabell 9b: Valutamarkedet i Norge fordelt på markedsplasser i 2010. Andeler i prosent.

2010	Direkte mellom banker	Kunder	Matching systemer	Multi-bank plattform	Enkelt bank plattform	Voice broker
Spot	33,1 %	39,6 %	21,1 %	1,3 %	4,9 %	-
Outright	6,5 %	73,3 %	16,1 %	2,7 %	1,0 %	0,4 %
Valutaswapper	40,5 %	16,1 %	25,7 %	3,0 %	0,3 %	14,4 %
Valutaopsjoner	11,3 %	87,0 %	-	-	1,7 %	-
Totalt	36,6 %	23,8 %	24,3 %	2,8 %	0,9 %	11,6 %

Kilde: Norges Bank

Omsetningen i det norske markedet for OTC rentederivater

Totalomsetningen av OTC rentederivater i det norske markedet i april 2010 var på 227 milliarder amerikanske dollar mot 120 milliarder amerikanske dollar i april 2007, en økning på 89,8 prosent. Den gjennomsnittlige daglige omsetningen i april 2010 var på 12 milliarder amerikanske dollar mot 7 milliarder amerikanske dollar i april 2007, en økning på 77,4 prosent. Mens fremtidige renteavtaler hadde en andel av totalomsetningen av OTC derivater på 80,6 prosent i april 2007, så falt andelen til 29,9 prosent i april 2010. Samtidig har det vært en kraftig økning i handelen av rentebytteavtaler. Disse utgjorde 70 prosent av omsetningen i markedet for OTC rentederivater i april 2010. Dette skyldes hovedsakelig økt handel av rentebytteavtaler mellom en rapportørbank og et heleid datterselskap. (Justert for disse handlene var totalomsetningen av OTC rentederivater i det norske markedet i april 2010 på 90,7 milliarder amerikanske dollar, en nedgang på 24,2 prosent fra april 2007. Den justerte gjennomsnittlige daglige omsetningen var på 4,8 milliarder amerikanske dollar eller 28,3 milliarder norske kroner.)

Tabell 10a: Omsetning av rentederivater i april fordelt på transaksjonstyper. USD og NOK millioner.

Instrument / År	1998	2001	2004	2007	2010
Fremtidige renteavtaler (FRA)	50 451	46 629	76 708	96 425	67 845
Rentebytteavtaler	2 943	5 422	17 800	21 896	158 855
Renteopsjoner	107	277	4 513	1 324	348
Total	53 501	52 328	99 021	119 645	227 048
Total pr. bankdag	2 816	2 907	5 212	6 736	11 950
Total NOK millioner	402 863	475 662	685 225	717 870	1 344 124
Gj.snitt pr. bankdag NOK millioner.	21 203	26 426	36 064	39 882	70 743

Tabell 10b: Omsetning av rentederivater i april fordelt på transaksjonstyper. Prosentandeler

Instrument / År	1998	2001	2004	2007	2010
Fremtidige renteavtaler (FRA)	94,3 %	89,1 %	77,5 %	80,6 %	29,9 %
Rentebytteavtaler	5,5 %	10,4 %	18,0 %	18,3 %	70,0 %
Renteopsjoner	0,2 %	0,5 %	4,5 %	1,1 %	0,1 %
Total	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Kilde: Norges Bank. Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang.

Fordeling på valuta

Norske kroner var involvert i 94,8 prosent av omsetningen av rentederivater i april 2010 mot 88,4 prosent i april 2007. Amerikanske dollar har mer enn halvert sin andel av totalomsetningen fra 7,6 prosent i april 2007 til 3,6 prosent i april 2010.

Tabell 11: Omsetning av rentederivater i april fordelt på valuta og transaksjonstype. USD millioner og prosentandeler.

Fremtidige renteavtaler (FRA)	2004	Andel	2007	Andel	2010	Andel
NOK	76 055	99,1 %	92 080	95,5 %	66 595	98,2 %
USD	55	0,1 %	700	0,7 %	1 250	1,8 %
EUR	12	0,0 %	1 560	1,6 %	-	-
Andre valutaer	586	0,8 %	2 085	2,2 %	-	-
Total	76 708	100,0 %	96 425	100,0 %	67 845	100,0 %
Rentebytteavtaler						
NOK	16 108	90,5 %	12 485	57,0 %	148 259	93,3 %
USD	1 164	6,5 %	8 363	38,2 %	6 930	4,4 %
EUR	8	0,0 %	1 003	4,6 %	2 871	1,8 %
Andre valutaer	521	2,9 %	45	0,2 %	795	0,5 %
Total	17 800	100,0 %	21 896	100,0 %	158 855	100,0 %
Opsjoner						
NOK	2 437	54,0 %	1 190	89,9 %	348	100,0 %
USD	1 887	41,8 %	-	-	-	-
EUR	-	-	-	-	-	-
Andre valutaer	189	4,2 %	134	10,1 %	-	-
Total	4 513	100,0 %	1 324	100,0 %	348	100,0 %
Rentederivater totalt	2004	Andel	2007	Andel	2010	Andel
NOK	94 600	95,5 %	105 755	88,4 %	215 202	94,8 %
USD	3 106	3,1 %	9 063	7,6 %	8 180	3,6 %
EUR	20	0,0 %	2 563	2,1 %	2 871	1,3 %
Andre valutaer	1 296	1,3 %	2 264	1,9 %	795	0,3 %
Total	99 021	100,0 %	119 645	100,0 %	227 048	100,0 %

Kilde: Norges Bank. Handler mellom norske rapportører er målt kun én gang.

Fordeling på motparter

Norske aktører har økt sin andel av omsetningen i markedet for rentederivater fra 26,1 prosent i april 2007 til 70,6 prosent i april 2010. Hovedforklaringen er økt handel av renteswapper mellom en av rapportørbankene og et heleid datterselskap. Andelen handler med utenlandske aktører falt fra 73,9 prosent i april 2007 til 29,4 prosent i april 2010. Handelen mellom norske rapportørbankene utgjorde kun 2,4 prosent av omsetningen i april 2010, en nedgang fra 4,2 prosent i april 2007. I april 2010 var 2,7 prosent av det samlede transaksjonsvolumet for rentederivater knyttet til handel med kunder utenfor finansiell sektor mot 11,2 prosent i 2007.

Tabell 12: Omsetningen av rentederivater i april fordelt på motparter. USD millioner.

Motparter \ År	2004	Andel	2007	Andel	2010	Andel
Rapportører	73 673	74,4 %	78 753	65,8 %	52 353	23,1 %
- norske	2 443	2,5 %	5 028	4,2 %	5 399	2,4 %
- utenlandske	71 230	71,9 %	73 725	61,6 %	46 954	20,7 %
Andre finansinstitusjoner	21 621	21,8 %	27 500	23,0 %	168 494	74,4 %
- norske	4 942	5,0 %	18 700	15,6 %	148 949	65,6 %
- utenlandske	16 678	16,8 %	8 800	7,4 %	19 545	8,6 %
Andre kunder	3 728	3,8 %	13 392	11,2 %	6 201	2,7 %
- norske	3 349	3,4 %	7 487	6,3 %	5 863	2,6 %
- utenlandske	379	0,4 %	5 905	4,9 %	338	0,1 %
Totalt	99 021	100,0 %	119 645	100,0 %	227 048	100,0 %
- norske	10 734	10,8 %	31 215	26,1 %	160 211	70,6 %
- utenlandske	88 287	89,2 %	88 430	73,9 %	66 837	29,4 %

Kilde: Norges Bank. Handler mellom norske rapportører er kun målt én gang.